

Bespreking: Guus van der Veer

Martin Bakx: 'Dement... of niet?' Uitgegeven in eigen beheer, Berkel- Enschoot 2008.
ISBN 9789090235585 (Dementie/Burn-out/ED/1) Te bestellen via e-mail:
martin.bakx@gmail.com

Soort boek/ziekte/stijl: Dit boek van 127 pagina's bevat de ervaringen van een man die, na een burnout, door een geriater de diagnose frontotemporale dementie opgeplakt kreeg. Hij was toen drieënzestig. Twee jaar lang bezocht hij vijf dagen per week een dagopvang voor dementerenden. Toen werd door een ander deskundige vastgesteld dat hij absoluut niet dement was; de professionals in de dagopvang hadden kennelijk niks in de gaten. Dit boek bevat een nauwgezet verslag van de ervaringen van de schrijver in de dagopvang en ook in het verpleeghuis waar hij af en toe logeerde.

Over de schrijver: Martin Bakx (1943) volgde de Hoge Hotelschool te Maastricht en studeerde MO-Pedagogiek in Tilburg. Jarenlang was hij werkzaam in de Horeca. Daarna werkte hij als docent in het MBO, waar hij de hotelvakken onderwees. Martin is getrouwd, heeft twee dochters en vier kleinkinderen.

Korte beschrijving: Dit boek is een gedetailleerd verslag van de belevenissen van de schrijver nadat hij, vijftig jaar oud, overspannen raakte. Hij stopte met werken en werd na een procedure van acht jaar volledig afgekeurd. Na die afkeuring raadpleegde hij een psychiater, die vaststelde dat hij 'een lichte vorm van manische depressiviteit had' en hem daarom medicatie voorschreef. Die psychiater verwees hem door naar een geriater, 'uit voorzorg'. Die geriater stelde vast dat 'hij niets mankeerde'. Vier jaar later werd de schrijver opnieuw verwezen naar een neuroloog/geriater. Die stelde vast dat hij aan een ernstige hersenziekte leed, en dat hij vermoedelijk nog slechts zes maanden tot twee jaar te leven had. De Centrale Indicatie Zorg (CIZ) werd ingeschakeld, en na enkele dagen volgde de intake bij een dagopvang voor dementerenden. In het boek wordt verteld hoe dat intake gesprek verloopt, en hoe het dagelijks leven op een dagopvang eruit ziet. Het vervoer met een taxibusje wordt beschreven, en het contact met medepatienten en begeleiders komt uitvoerig aan de orde. Na twee jaar besluiten de schrijver en zijn vrouw een second opinion te vragen. De conclusie van een geriater/neuroloog in een ander ziekenhuis luidde: 'u bent niet dement'.

Wat viel op: Het boek is heel feitelijk geschreven. Maar tussen de regels door kan toch wel wat woede en verontwaardiging worden gelezen. Hoe het mogelijk was dat de schrijver zo lang naar de dagopvang bleef gaan, wordt helaas niet duidelijk.

Citaten: Pag.15: "De ontvangst door mijn toekomstige begeleidster ging goed en zij was (uiteraard) ontspannen. Even later besepte ik dat zij een probleempje had: wie van ons tweeën was de patiënt? De zo belangrijke papieren had zij nog niet. Ze nam de beslissing dat zij ons beiden als geestelijke gezonde personen zou behandelen. Toen de papieren er eenmaal waren, sloeg haar houding onmiddellijk om. Vanaf dat moment werd er niet meer met mij, maar over mij gesproken. "

Pag.39:"Op de 12 deelnemers van de dagopvang was de bezetting 2 begeleiders, volgens Bartjens betekende dit 1 begeleidster op 6 deelnemers. De praktijk wijst

anders uit: 1 begeleider op twaalf deelnemers. De ene leider bleef bij de groep en de andere had zoveel administratieve werkzaamheden, dat zij niet in staat was om de groep te begeleiden. Bureaucratische werkwijze?”

Pag.73: “ De keuze van het nagerecht was gevarieerd. (..) Hier werd echt van genoten, tevens betekende dit het einde van de maaltijd. Men mocht de tafel verlaten als de laatste persoon zijn toetje op had. (..)Mevrouw Hingst had de ziekte van Parkinson. Haar handen trilden enorm en zij had veel moeite om iets naar haar mond te brengen.(..) Op zekere dag vroeg ze mij of ik haar het toetje wilde voeren, wat ik wel wilde. Anders, zei ze, zou ze het toetje wel overslaan, omdat ze het zelf niet kon eten. (...) Dat helpen ging een tijdje goed, tot het moment dat de begeleiders ontdekten wat ik deed. Ik werd ernstig onderhouden over het feit dat ik een tafelgenote en medeciënt hielp met het eten. Dat kwam haar zelfstandigheid en onafhankelijkheid zeker niet ten goede. (...) Later in het MMO (het medisch maatschappelijk onderzoek, een halfjaarlijks multidisciplinair evaluatie moment met de partner of een familielid van de patiënt) werd hier nog eens duidelijk op terug gekomen: wat ik wel niet dacht, helpen van een ander ging tegen alle regels in en derhalve was het ongepast gedrag van een cliënt en zeker geen sociaal aangepast gedrag; ‘wij werden niet gehospitaliseerd’. Blijkbaar werd het gedrag, dat in de privésfeer als normaal en aangepast werd ervaren, in de dagopvang als asociaal ervaren.”

Recensies/Extra: Zie voor audio en video interviews met de schrijver <http://www.omroepbrabant.nl/Search.aspx?searchstring=martin%20bakx> en <http://tvblik.nl/tijd-voor-max/coco-de-meyere>